

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Adres do korespondencji:
Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421
e-mail: sekretariat@krir.pl
www.krir.pl

KRIR/JM/ 518 /2020

Warszawa, 21.05.2020 r.

Pan Szymon Giżyński
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 maja 2020 r., przy którym przekazano projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz z uzasadnieniem i Oceną Skutków Regulacji, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych przekazuje uwagi samorządu rolniczego do ww. projektu.

Samorząd rolniczy wielokrotnie wnioskował o usprawienie szacowania szkód powstałych w wyniku suszy.

Jednakże na zaopiniowanie tak ważnych przepisów dla rolników, w dobie dotyczącej polskie gospodarstwa od paru lat, wyznaczony przez resort rolnictwa dwudniowy termin na zaopiniowanie ww. projektu jest niewystarczający.

Z proponowanych przepisów wynika, że straty nie będą szacowane w sposób rzeczywisty, ale w oparciu o wskaźniki Instytutów, co nie jest właściwe.

Nowy system nie rozwiązuje również często zgłaszanego problemu przez rolników braku raportów IUNG stwierdzających suszę w danej uprawie (przy realnym wystąpieniu suszy).

Wiele wątpliwości budzi także zaprojektowanie w przepisach konieczności korzystania z aplikacji ze strony internetowej ministra właściwego do spraw informatyzacji, do złożenia wniosku. Opieranie się o aplikację, która nie jest przetestowana i nie wiadomo czy spełni swoją rolę i czy będzie prawidłowo działać, budzi poważne zastrzeżenia. Zdaniem samorządu rolniczego, rolnicy powinni mieć możliwość złożenia wniosku poprzez zalogowanie się do systemu ARiMR, tak aby po raz kolejny nie byli obarczani dodatkowymi procedurami. Proponujemy, aby cały proces szacowania strat spowodowanych przez niekorzystne warunki atmosferyczne oprzeć o dane jakie rolnik składa do ARiMR tj.; wniosek obszarowy oraz dane zawarte w systemie IRZ.

Również, samo złożenie wniosku przez rolnika musi być opatrzone podpisem złożonym poprzez profil zaufany rolnika, co w wielu przypadkach może być niemożliwe. Dlatego, należałoby również umożliwić rolnikom składanie wniosków w urzędach gminy w wersji papierowej. Nie każdy rolnik obsługuje komputer i może nie poradzić sobie ze złożeniem wniosku w wersji elektronicznej, a firmy doradcze będą pobierały za tą usługę opłatę. Ponadto, wprowadzenie aplikacji elektronicznej powinno być poprzedzone szkoleniami oraz kampanią informacyjną.

W przypadku elektronicznego szacowania strat suszowych, rolnik powinien mieć możliwość odwołania się od protokołu w ciągu 14 dni od jego otrzymania. Po odwołaniu,

szacować na miejscu straty powinna komisja powołana przez wojewodę. Jest to bardzo ważny aspekt, aby rolnik miał możliwość odwołania się od wyników kontroli, która przeprowadzana jest bez wizytacji na miejscu w gospodarstwie.

Komisje gminne szacujące straty suszowe powinny mieć możliwość korekty wysokości strat na etapie sporządzania protokołu. Nie powinno być tak, że maksymalna wysokość strat suszowych będzie narzucana przez IUNG, ponieważ w obrębie gminy mogą być zróżnicowane warunki, gdzie szkody mogą być bardziej dotkliwe.

Proponujemy, aby nie dokonywano zmiany treści obowiązującego § 2 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia i pozostawienie go w dotychczasowej formie, ponieważ nie jest jasne jakie środki trwale miałyby być odtworzone, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę.

W zaproponowanym § 13x ust. 9 określono zawartość wniosku o oszacowanie szkód nakazując jednocześnie podanie informacji o procentowej wysokości szkody w poszczególnych uprawach, co do tej pory robiła to komisja. Dodatkowo rolnik ma podać informacje o kosztach poniesionych z tytułu niezebrania plonów w wyniku powstania szkód spowodowanych wystąpieniem suszy w produkcji zwierzęcej, w wysokości nie przekraczającej wysokości szkód spowodowanych przez suszę w uprawach na paszę wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia dla bydła, świń, owiec lub kóz, i wartości produkcji zwierzęcej. Zaproponowana zmiana spowoduje, że wielu rolników nie będzie w stanie samemu podać procentowego szacunku szkód.

Nie zgadzamy się również z tym, aby można byłoby się starać o pomoc jedynie do gruntów, które są objęte wnioskami o płatności bezpośrednie. Działki, za które rolnik nie wystąpił o dopłaty nie będą mogły być objęte pomocą suszową. Istnieje grupa rolników, która nie może złożyć wniosku o płatności bezpośrednie, ponieważ uzyska ona grunty z przetargu KOWR po terminie składania wniosków.

W przypadku powstania szkód spowodowanych wystąpieniem suszy w produkcji zwierzęcej w uprawach na pasze, proponujemy rozszerzenie katalogu zwierząt o konie i gęsi (§ 13x ust. 9 pkt 7, ust. 11 pkt 3, § 13y ust. 9 oraz załącznik 4). W wielu rejonach Polski prowadzi się pastwiskowy chów gęsi w oparciu o trwałe użytki zielone. W tym przypadku znaczenie pasz produkowanych na trwałych użytkach zielonych, czy innych pasz objętościowych jest równie ważne, jak przy chowie gatunków zwierząt wymienionych w projekcie rozporządzenia. Pominięcie koni przy wyliczaniu szkody jest krzywdzące dla rolników utrzymujących je swoich gospodarstwach, a spotykają się oni z takimi samymi problemami co hodowcy bydła.

Wiele kontrowersji w projektowanych przepisach budzą zapisy o wysokości oprocentowania kredytów bankowych (§ 13x ust. 17 pkt 1 i ust. 18) oraz pomniejszaniu o 50% kwoty pomocy suszowej (§13y ust. 14), uzależniając to od tego czy producent rolny posiada ubezpieczenie od ryzyka suszy co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych uprawianych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych. Ubezpieczenie upraw od ryzyka suszy jest w Polsce praktycznie niemożliwe. Ryzyko to pomijane jest w pakietach ubezpieczeń przez towarzystwa ubezpieczeniowe. Należałoby pozostać przy dotychczas stosowanej zasadzie ubezpieczenia co najmniej 50% upraw z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, bez wyszczególniania ryzyka.

Ponadto, w dodawanym § 13 określono warunki na jakich będzie udzielana producentom rolnym poszkodowanym w wyniku suszy pomoc w formie dotacji.

Stosownie do projektowanego § 13 y ust. 1 o pomoc będą mogli ubiegać się producenci rolni:
1) którzy posiadają numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie

ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;

2) w których gospodarstwie rolnym wystąpiły szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, których wysokość obliczona za pośrednictwem publicznej aplikacji, wynosi powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym z ostatnich trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody;

Podobny próg strat powyżej 30% średniej rocznej produkcji musi wystąpić w gospodarstwie, aby rolnik mógł na podstawie protokołu oszacowania strat ubiegać się o kredyt z dopłatą Agencji.

Powyższe zapisy ograniczające pomoc tylko dla tych rolników u których straty w wyniku suszy wynoszą powyżej 30 % są bardzo negatywnie przyjmowane przez rolników.

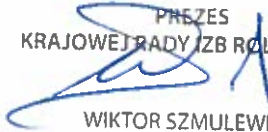
Wnioskujemy również, aby szacowanie szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej powstałych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych odbywało się poprzez liczenie start w produkcji roślinnej i zwierzęcej oddzielnie. Obecne przepisy dyskryminują gospodarstwa rolne, które prowadzą produkcję zwierzęcą, ponieważ nie są one w stanie osiągnąć strat powyżej 30% w całym gospodarstwie , nawet przy stratach sięgających do 100% w produkcji roślinnej.

Należałoby również określić, chociażby w uzasadnieniu do projektu, maksymalny termin wypłaty rolnikom pomocy. Należy uregulować prawnie zwrot kosztów podróży przedstawicieli izb rolniczych w komisjach (w przypadku, gdyby ich praca jednak w jakiś przypadkach była podjęta).

Niezależnie od powyższego, wnioskujemy o włączenie gryki do Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej prowadzony przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa.

Podsumowując, projektowane przepisy w chwili obecnej budzą zbyt wiele wątpliwości, żeby mogły być przyjęte zaproponowanym zakresie.

Z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

WIKTOR SZMULEWICZ

